

Complexnummer: 527737

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

526472, 527738

Woonplaats

Zaltbommel

Gemeente

Zaltbommel

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Zaltbommel, Boschstraat

Complexomschrijving

Complexomschrijving baarhuisje en hekwerken op begraafplaats Zaltbommel

BAARHUISJE gelegen op de oude algemene begraafplaats en HEKWERKEN die de begraafplaats omgeven. De begraafplaats is gelegen op het bastion "Het Ravelijn", één van de onderdelen van de vestingwerken uit 1610 aan de westzijde van de Boschstraat. Op dit bastion was in vroeger tijden het galgenveld. De begraafplaats is aangelegd in 1810, tijdens de Franse overheersing toen het, om hygiënische redenen, niet meer toegestaan was om in steden en kerken te begraven. Tot 1857, toen zij naar een eigen begraafplaats verhuisden, had de katholieke gemeenschap een eigen gedeelte op de algemene begraafplaats. Omdat de overledenen niet door een ingang mochten die niet gewijd was, hadden de katholieken een eigen ingang aan de westzijde van de begraafplaats. Ook de Joodse gemeenschap had van 1829 tot 1904 een eigen gedeelte op de begraafplaats. Het baarhuisje en de oudste delen van het hekwerk dateren vermoedelijk uit 1810.

Waardering

Baarhuisje en hekwerk zijn van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als representant van de funeraire geschiedenis van Zaltbommel;
- vanwege de oorspronkelijke functie en functionele relatie;
- vanwege de stijl, vormgeving en detaillering van de beide objecten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526472

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 oktober 2003
Kadaster deel/nr	82966/148

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Zaltbommel	Zaltbommel	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Zaltbommel	Boschstraat

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Zaltbommel	A			4373

Omschrijving**

Omschrijving baarhuisje

Inleiding

BAARHUISJE, gelegen op de oude algemene begraafplaats aan de westzijde van de Boschstraat op het bastion "Het Ravelijn", waar in vroeger tijden het galgenveld was. Het baarhuisje dateert vermoedelijk uit 1810 en is gebouwd in neoclassicistische stijl.

Omschrijving

In baksteen gemetseld baarhuisje van één bouwlaag op nagenoeg vierkante grondslag, onder een met gesmoorde muldenpannen gedekt lessenaarsdak. Alle gevels zijn gepleisterd. De voor-, rechter, en achtergevel zijn hoog opgetrokken, zodat het dak vanaf de begraafplaats aan het zicht onttrokken is. Deze gevels hebben hoekpilasters met schijnvoegen en worden afgesloten met een hoofdgestel met houten kroonlijst. Symmetrisch ingedeelde voorgevel met in het midden houten toegangsdeur met schijnpanelen, binnen zwaar geprofileerde omlijsting. Boven de deur een hardstenen plaat met tekst: "Deeze begraafplaats in 1810/aangelegd en sedert gebruikt/is in 1830 onder het bestuur/van Burgemeester O.P. Mastenbroek/tot eene begraafplaats voor/alle gezindten ingerigt/op den tegenwoordigen voet gebracht en voltooit." In de rechter zijgevel twee gietijzeren, meerruits rondboogvensters met op het porringpunt van de halve cirkel aan de bovenzijde een ronde schijf met bloemmotief. Boven de vensters een gepleisterde en geprofileerde halfronde waterlijst, die eindigt in kleine houten aanzetstukken. De linker zijgevel en achtergevel zijn blind. Het interieur is sober en bevat geen bijzondere elementen.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Baarhuisje is van algemeen cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

- als representant van de funeraire geschiedenis van Zaltbommel;
- vanwege de neoclassicistische stijl, met details in pleisterwerk en gietijzeren ramen;
- vanwege de oorspronkelijke functie.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Begraafplaats en -onderdelen

Baarhuisje

Monumentnummer*: 527738

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 oktober 2003
Kadaster deel/nr	82956/20

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Zaltbommel	Zaltbommel	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Zaltbommel	A			4373
Zaltbommel	A			4374

Omschrijving**

Omschrijving hekwerken

Inleiding

Smeedijzeren HEKWERK om de oude algemene begraafplaats aan de westzijde van de Boschstraat op het bastion "Het Ravelijn", waar in vroeger tijden het galgenveld was. Het hekwerk bestaat uit verschillende onderdelen waarvan de oudste vermoedelijk uit 1810 dateren. De bescherming betreft het toegangshek aan de Boschstraat (oostzijde), het aan de zuidzijde hiervan gelegen oostelijke hekwerk, en de hekwerken aan de zuid- en de westzijde van de begraafplaats. De toegang aan de westzijde stamt uit de tijd dat de begraafplaats ook door katholieken werd gebruikt. Zij maakten geen gebruik van de niet gewijde toegang aan de oostzijde.

Omschrijving

De toegang aan de Boschstraat bestaat uit betrekkelijk eenvoudige smeedijzeren draaihekken, geflankeerd door twee smeedijzeren pijlers. De voorzijden van deze pijlers bevatten symbolische voorstellingen van twee omgekeerde, gekruiste brandende fakkels en een slang die in zijn eigen staart bijt. De bovenzijde is gesierd met palmetten. Op de linker pijler de tekst "RUST", op de rechter "PLAATS". Aan de zuid- en westzijde een zwaar smeedijzeren hekwerk, bestaande uit om en om korte en lange spijlen met ronde pijlpunt, en drie regels. Op de verzwaarde stijlen een glad afgewerkte pijnappel. Aan de westzijde twee toegangshekken, bestaande uit brede smeedijzeren pijlers met daartussen dubbele draaihekken. De pijlers hebben diagonale spijlen met op de kruising een ronde schijf met bloemmotief, en worden beëindigd door een geprofileerd horizontale regel. De draaihekken zelf bestaan uit een samenstel van hele en halve cirkels, doorkruist door twee diagonale spijlen met op de kruising eveneens een bloemmotief, en aan de onderzijde korte spijlen.

Waardering

Smeedijzeren HEKWERKEN met twee smeedijzeren PIJLERS om begraafplaats zijn van algemeen cultuurhistorische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

architectuurhistorische waarde:

- als representant van de funeraire geschiedenis van Zaltbommel;
- vanwege de kenmerkende functie als omheining van de begraafplaats;
- vanwege de oorspronkelijke functie van het toegangshek aan de westzijde, dat gebruikt werd door katholieken;
- vanwege de vormgeving, uitvoering en decoratie van het hekwerk;
- vanwege vormgeving, uitvoering en decoratie van de smeedijzeren pijlers, die bovendien zeldzaamheidswaarde hebben vanwege het materiaalgebruik.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Begraafplaats en -onderdelen